

Motion till riksdagen 2008/09:C232

av **Christina Axelsson och Maryam Yazdanfar (s)**

Konsumentvägledning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att alla medborgare ska ges tillgång till råd och stöd i konsumentrådgivning sett utifrån individens bästa.

Motivering

Konsumentpolitiken syftar till att hjälpa den enskilda individen att utvecklas från kund till medveten konsument. På 1960- och 1970-talet var den viktigaste uppgiften att stötta individen när det gällde köp av olika varor.

Under 1990-talet avreglerades flera stora offentliga monopol. Det handlar bl.a. om elektricitet, skola, telefoni, premiepensionsfonder, hemtjänst m.m. Detta gör att den enskilde individen idag ställs inför betydligt fler och mycket svåra avgörande val än vad den gjorde för bara tio år sedan.

Utvecklingen av konsumentfrågorna har allt mer gått åt det hållet att den enskilde konsumenten får ägna sig åt att köpa eller välja olika tjänster. Det krävs stöd för att utveckla individen från kund till en medveten konsument men också att kunna ge det stöd en konsument behöver för att inte bara göra kloka val utan också kunna säga nej.

Felaktiga val kan i sin förlängning leda till ökade kostnader för bl.a. kommunen i form av ekonomiskt bistånd och hjälp med skuldsanering för att inte tala om den personliga tragedi det är att göra felaktiga och dyrköpta fel.

Kommuners invånare behöver i dessa ”valfrihetstider” både råd och stöd för att utnyttja sina resurser och rättigheter så bra som möjligt. Under samma tidsperiod som antalet valtillfällen för medborgarna ökat så har konsumentpolitiken rustats ner. Detta gäller inte minst den kommunala konsumentvägledningen. Konsumentverket redovisade i maj 2008 att det är 22 av landets kommuner som helt saknar kommunal konsumentvägledare. Antalet årsarbetskrafter är oförändrat, vilket betyder att redan hårt belastade vägledare nu

Fel! Okänt namn på

tvingas hjälpa fler. De medborgare som saknar vägledning motsvarar fem procent av landets befolkning. I Stockholms län saknar 7 kommuner konsumentvägledning; det motsvarar 17 procent av länets befolkning. Att erbjuda medborgarna konsumentvägledning är ännu inte lagstiftat, men med tanke på hur samhället har kommersialiserats borde samhället också erbjuda medborgarna rätten till konsumentvägledning eller åtminstone ge individen stöd och råd hur den bäst ska gå till väga för att skydda sig själv.

Konsumentlagstiftningen ger ett grundskydd, men för att möta den nya tidens konsumentbehov behöver varje individ vara väl förtrogen med sina rättigheter och skyldigheter också på tjänsteområdet. Därför behöver många medborgare hjälp för att veta vad lagarna innebär och hur de skyddar mig. Konsumentvägledning borde vara en självklarhet för varje kommun.

Det krävs oberoende fakta inför ett köp, så konsumenten vet vad han/hon köper med det behövs också information om vilka rättigheter och skyldigheter vi medborgare har som konsument. Hur är det med garantitiden, kan jag byta, hur kan jag reklamera m.m. Som konsument har du oftast ett kunskapsunderläge gentemot både producent och försäljare. Därför behöver konsumenten även stöd i tvist med något företag eller tjänsteutövare. Det kan vara råd när det gäller att tyda garantier, köpeavtal eller beställningssedlar eller att agera mot felaktig reklam och marknadsföring. Inte minst med tanke på de nya försäljningskanaler som nu finns inom den nya tekniken, men även med den tilltagande gatuförsäljningen.

Konsumentvägledning bör även innehålla ett förebyggande arbete med bl.a. skolinformation, föreläsningar näringslivskontakter och marknadsundersökningar utifrån konsumentskyddslagen.

Stockholm den 29 september 2008

Christina Axelsson (s)

Maryam Yazdanfar (s)